

Research Paper

Analysis and Investigation of Water Conflict Management Styles among the Stakeholders of Gawoshan Dam Basin in Kermanshah ProvinceSoheila Sefidgar¹, Farhanaz Rostami^{2*}, Maryam Tatar³

1- Ph. D student of Agricultural Development, Department of Agricultural Extension and Education, Faculty of Agriculture, Razi University, Kermanshah, Iran.

2- Associate Professor, Department of Agricultural Extension and Education, Faculty of Agriculture, Razi University, Kermanshah, Iran (corresponding Author)

3- Ph. D, Department of Agricultural Extension and Education, Faculty of Agriculture, Razi University, Kermanshah, Iran.

10.22125/iwe.2024.410101.1740

Received:

February 17, 2024

Accepted:

June 11, 2024

Available online:

October 13, 2024**Keywords:****impact assessment,
social conflict,
Gawoshan Dam, conflict
management styles,
stakeholders****Abstract**

many researches have been done in the field of conflict management of rural projects, but research findings can be found to investigate conflict management from the perspective of all stakeholders. the present study aimed to investigate the issue of conflict management based on conflict management styles among stakeholders in Gawoshan dam in Kermanshah province. the conflict of water, the existence of a dispute over access to water, the use of water and the right to distribute it. This research was conducted using a qualitative paradigm. For this purpose, 10 key experts (Agricultural Jihad of Kermanshah province and city, Natural Resources Department and Regional Environment and Water Department of Kermanshah province) and 28 local people of the villages covered by the project were studied. Data collection was done through individual semi-structured interviews with an average time of 25 to 40 minutes. The interviews were analyzed using the directed content analysis technique based on Koc's theory of management styles (Koc, 2010). The results of the interviews showed that the most common style of conflict management in the area covered by the Gawoshan Dam is the style of competition (frequency = 80), followed by the styles of avoidance (frequency = 59), compromise (frequency = 43), compromise (frequency = 51) and participation (frequency = 28) obtained the lowest frequency. Therefore, planners and officials are advised to pay attention to conflict management, especially management solutions from the perspective of stakeholders, in order to increase the efficiency and effectiveness of programs in the implementation of development interventions at a strategic level.

* **Corresponding Author:** Farahnaz Rostami

Address: Department of Agricultural Extension and Education, Faculty of Agriculture, Razi University, Kermanshah, Iran.

Email: f.rostami@razi.ac.ir

Tel: 09183395753

1. Introduction

Today, many researches have been conducted in the field of conflict management of rural projects, but few researches can be found that examine conflict management from the perspective of all stakeholders. The main purpose of this study was the conflict management style among the stakeholders of the Gawoshan Dam basin in Kermanshah province. The meaning of water conflict is the existence of a dispute over the access, use and distribution rights of water. conflict management in development projects is one of the most important factors in water resources management. in addition to increasing the efficiency and effectiveness of the programs, conflict management can be used in the implementation of development interventions in the strategic level especially management solutions from stakeholders ' perspective.

2. Materials and Methods

The Gawoshan irrigation and drainage network has formed parts of the southern regions of two province include; Kurdistan province and the northern regions of Kermanshah province. In this basin, the meteorological parameters are very variable and the residents of the neighboring villages depend on agricultural activities for their livelihood. The Gawoshan dam, as the largest reservoir dam in the west of Iran. In this research, by using a qualitative paradigm, conflict analysis and its management from the perspective of stakeholder's engaged in rural project were discussed. the study population includes the organization of the area covered by water resources management plan of 28 people including local people of the region, regional water experts, natural resources, environmental organization and agricultural jihad in Kermanshah province. samples were selected by purposive sampling. sampling was continued until saturation. the collected data were analyzed using content analysis technique based on the theory of conflict management styles (2010). in order to determine the reliability of the collected data, the method of people 's opinions control technique was used in the interview and the researcher - made questionnaire was used during the data analysis process. after analyzing the researcher to the research team, the data were collected by using all documents, notes and recorded interviews. in order to collect data, semi - structured interviews were used which is a suitable method for gathering information in qualitative research. also coding of data has been done by conventional coding method; for classification of information, open and axial coding is used.

3. Results

the results of the interviews showed that the most common conflict management style in the area covered by Gawoshan dam is competition style (with frequency of 80) and avoidance styles (with frequency of 59). therefore, planners and officials are advised to pay attention to conflict management, especially management solutions from stakeholders ' perspective to increase the efficiency and effectiveness of programs in implementing development interventions at the strategic level.

4. Discussion and Conclusion

empowerment of farmers in view of increasing their awareness of power of dialogue and compromise, participation and adaptation with other stakeholders ' goals is a logical decision to manage water crisis in the region. farmers mainly consider their immediate and economic goals in the exploitation of water resources. this is despite the fact that organizational goals, especially environmental and regional water, are mainly in line with sustainable use of resources. explaining the goals of organizations and their correct performance is an important factor in building trust and establishment of a context for a win - win dialogue. it is suggested that formation of a local water committee, good governance field together with local and organizational collective wisdom and wisdom should be provided. furthermore, holding regular meetings and clear reporting of stakeholders and committee members will provide close communication and cooperation and empathy in resolving local conflicts.

5. Six important references

1) Amirkhani, P., Rostami Ghobadi, F. and Geravandi, Sh. 2021. Root analysis of factors limiting the success of the water pumping station project in Qomshe village, Kermanshah city. *Geography and environmental planning*. 33(1): 89-112.

Azami, A., Alibeigi, A.H., Mirkzadeh, A.A. and Darbaneh Astaneh, A. 2016. Evaluation of the social effects of water-based projects in the west of the country (case study of irrigation and drainage networks of Gawoshan Dam). *Iranian Journal of Irrigation and Drainage*. 12 (1): 88-99.

3)Balay, R. 2006. Conflict management strategies of administrators and teachers. *Asian Journal of Management Cases*. 3(1): 5-24.

Barli, O., Baskent, E., Turker, M., and Gedik, T. 2016. Analytical approach for analyzing and providing solutions for the conflicts among forest stakeholders across Turkey. *Forest Policy and Economics*. 9(3): 219-236.

Barli, O., Baskent, E., Turker, M., and Gedik, T. 2016. Analytical approach for analyzing and providing solutions for the conflicts among forest stakeholders across Turkey. *Forest Policy and Economics*. 9(3): 219-236.

Bijani, M., and Hayati, D. 2017. Water conflict in agricultural system in IRAN: A human ecological analysis. *Journal of Ecology and Environmental Sciences*. 2(2): 27-40.

Conflict of Interest

The authors declare no conflicts of interest regarding the publication of this research paper

Acknowledgments

The authors express their sincere gratitude to the reviewers for their valuable feedback and constructive comments, which enhanced the quality of this research paper.

تحلیل و بررسی سبک‌های مدیریت تضاد آب در بین ذی‌نفعان حوضه سد گاوشان در استان کرمانشاه

سهیلا سفیدگر^۱، فرحناز رستمی^{۲*}، مریم تاتار^۳

تاریخ ارسال: ۱۴۰۲/۱۱/۲۸

تاریخ پذیرش: ۱۴۰۳/۰۳/۲۲

مقاله پژوهشی

چکیده

امروزه تحقیقات بسیاری در حوزه مدیریت تضاد پروژه‌های روستایی انجام شده است اما کمتر پژوهشی را می‌توان یافت که به بررسی مدیریت تضاد از دیدگاه کلیه ذی‌نفعان پرداخته باشد. تحقیق حاضر با هدف بررسی موضوع تضاد آب بر مبنای سبک‌شناسی مدیریت تضاد در بین ذی‌نفعان حوضه سد گاوشان در استان کرمانشاه انجام گرفت. منظور از تضاد آب، وجود اختلاف بر سر دسترسی، استفاده و حق توزیع آب است. این تحقیق با استفاده از پارادایم کیفی انجام شد. برای این منظور ۱۰ نفر از کارشناسان کلیدی و ۲۸ نفر از مردم محلی روستاهای تحت پوشش پروژه مورد مطالعه قرار گرفتند. گردآوری داده‌ها از طریق مصاحبه‌های نیمه ساختار یافته انفرادی با متوسط زمانی ۲۵ تا ۴۰ دقیقه انجام شد. مصاحبه‌ها با روش تکنیک تحلیل محتوای جهت‌دار بر اساس نظریه سبک‌های مدیریتی کوک (Koc, 2010) تجزیه و تحلیل شدند. نتایج مصاحبه‌ها نشان داد که رایج‌ترین سبک مدیریت تضاد در منطقه تحت پوشش سد گاوشان، سبک رقابت است، پس از آن سبک‌های اجتناب، مصالحه، سازش و مشارکت کم‌ترین فراوانی را کسب کردند. از این‌رو به برنامه ریزان توصیه می‌شود جهت افزایش کارایی برنامه‌های توسعه‌ای در سطح راهبردی به مدیریت تضاد، به ویژه راهکارهای مدیریتی از دیدگاه ذی‌نفعان توجه نمایند.

واژه‌های کلیدی: ارزیابی اثرات، تضاد اجتماعی، سد گاوشان، سبک‌های مدیریت تضاد، ذی‌نفعان

^۱ دانشجوی دکتری توسعه کشاورزی، گروه ترویج و آموزش کشاورزی، دانشکده کشاورزی، دانشگاه رازی، کرمانشاه، ایران. soheilas6@gmail.com

^۲ دانشیار، گروه ترویج و آموزش کشاورزی، دانشکده کشاورزی، دانشگاه رازی، کرمانشاه، ایران (نویسنده مسئول). f.rostami@razi.ac.ir

^۳ دکترای تخصصی، گروه ترویج و آموزش کشاورزی، دانشکده کشاورزی، دانشگاه رازی، کرمانشاه، ایران. mtatar.1364@yahoo.com

مقدمه

طی دهه‌های اخیر سازمان ملل متحد در گزارشی موارد زیادی از تعارض خشونت‌آمیز در جهان بر سر استفاده از آب ارائه کرده است (Niu et al., 2019). مطالعات تجربی نیز نشان داده است که سدها می‌توانند اثرات مثبت (Agrawala et al., 2003) و منفی (Robertson, 2021) بی‌شماری را برای جوامع میزبان به همراه داشته باشند. تضاد آب، چالش مهمی است که امروزه با عدم مدیریت تضاد و حل و فصل به‌موقع به مسئله‌ای امنیتی تبدیل خواهد شد (Barli et al., 2016). از این‌رو، لازم است افراد صاحب نفوذ در مراکز قدرت، رویکرد خود را برای مدیریت تضاد و مدیریت یکپارچه حوضه تغییر دهند (Naderi et al., 2022). تضاد آب، رفتاری است که کنشگران آبی به‌منظور به چالش کشیدن طرف مقابل خود بر سر یک منبع آب مشترک نشان می‌دهند (Gleick, 2014). از این‌رو، مدیریت تضاد به عنوان گفتمان غالب در تحقیق اهداف توسعه منطقه‌ای محسوب می‌شود. در واقع، این یک ضرورت است که پژوهشگران اجتماعی و به‌طور خاص محققان توسعه روستایی وضعیت مردم محلی را در مناطق میزبان رصد کنند و کوچکترین تضاد زندگی مردم محلی را پس از اجرای پروژه مدیریت کنند. اغلب پروژه‌های آبی در مناطق روستایی با هدف تضمین زندگی بهتر برای مردم محلی ایجاد می‌شوند، اما تحقیقات نشان داده در مواردی که کشاورزان و افراد جامعه احساس می‌کنند که از حق مشارکت در تصمیم‌گیری در مورد پروژه محروم هستند معمولاً احساس نارضایتی کرده، و با نگرش منفی نسبت به پروژه، درگیری بین مردم محلی و کارشناسان کشاورزی شدت یافته است و در برخی موارد حتی پروژه را با شکست مواجه کرده‌اند (Ahmadvand and Karami, 2017). مردم در صورتی با سازمان‌ها مشارکت خوبی دارند که بخشی از منافع‌شان تامین شود (Naderi et al., 2022). مشارکت ذی‌نفعان در تصمیم‌ها و برنامه‌های مربوط به پروژه‌های روستایی از جمله راهبردهای مهمی است که در مرحله‌ی اجرایی شدن پروژه می‌تواند اثر بسیار مثبتی بر همراهی ذی‌نفعان و احساس مالکیت و مسئولیت‌پذیری

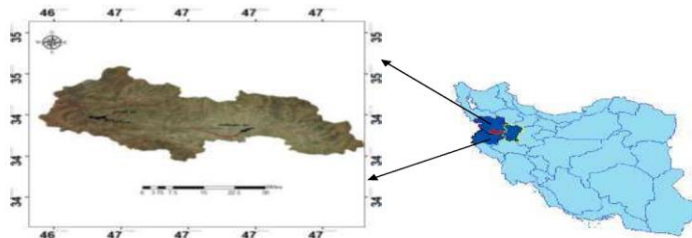
روستائیان داشته باشد (Amirkhani et al., 2021). به طور کلی مشارکت، میزان نفوذ و مطالبات ذی‌نفعان هر سه بر مدیریت و شدت تضاد تاثیر دارند. هر گونه اقدام و اجرای راهبرد مدیریت منابع آب در حوضه، نیازمند بررسی جوانب و منافع بهره‌وران و توجه به این مولفه‌ها است، زیرا عوامل مختلفی با یکدیگر در ارتباط هستند که برخی از بهره‌برداران جزء بهره‌برداران خرد در حوضه محسوب می‌شوند و عملاً جزء تصمیم‌گیرندگان در مدیریت حوضه محسوب نمی‌شوند و این مطلب نشان‌دهنده عدم وجود یک رویکرد مدیریت یکپارچه و مشارکتی، به دلیل عدم دید همه‌جانبه در مدیریت آب حوضه است (Naderi et al., 2022). این احساس تا زمانی که منجر به بروز رفتار نباشد نوعی تضاد پنهان محسوب می‌شود که می‌توان از بروز آن جلوگیری نمود (Kadera et al., 2020). شناسایی تضادهای پنهان به جلوگیری از بروز تضاد کمک زیادی می‌کند. روش‌های متنوعی به‌منظور مدیریت تضاد وجود دارد که تمام این روش‌ها بر اساس اعتماد طرفین بنا نهاده شده‌اند. ارزیابی اثرات اجتماعی، با افزایش سطح تماس و تعامل بین طرفین تضاد، به افزایش اعتماد بین آنها کمک کرده و از این مسیر موجب مدیریت تضاد می‌شود. این شرایط هرگز در یک ارزیابی اتفاق نمی‌افتد (Gallo, 2013). روابط متقابل بین ارزیابی اثرات اجتماعی و مدیریت تضاد به طور گسترده‌ای تایید شده‌است. ارزیابی اثرات اجتماعی مبتنی بر مدیریت تضاد، تأکید ویژه‌ای بر شناسایی موقعیت‌های تضاد، جلوگیری از تضادهای آینده و مدیریت تضادهای رایج دارد (Gallo, 2013). البته که از لحاظ مدیریت تضاد با چارچوب ارزیابی صلح و درگیری (Darbandsari et al., 2020) شباهت‌هایی دارد، با این حال، معمولاً در چارچوب ایجاد صلح و مدیریت تضادهای خشونت‌آمیز (تضاد آشکار) به‌کار می‌رود در حالی که ارزیابی اثرات اجتماعی تضاد محور بیشتر بر شناسایی پتانسیل‌های تضاد (تضاد پنهان) تمرکز دارد. اصلی‌ترین کاربرد ارزیابی اثرات اجتماعی در مدیریت تضاد، جلوگیری از بروز تضاد است (Hussein and Al-Mamary, 2019). حکمرانی ضعیف آب یکی از علل مهم تضاد آب در گاوشان است.

تجزیه و تحلیل تضاد در دسترسی به منابع مشترک ارائه می دهد. بر اساس این نظریه سبک های مدیریت تضاد به پنج طبقه تقسیم بندی می شوند: سبک مدیریت رقابتی، سبک مدیریت اجتنابی، سبک مدیریت تشریک مساعی، سبک مدیریت تعدیل گرا، سبک مدیریت تسهیمی یا مصالحه گرا. برخی از محققان در مطالعه خود، ضعف چارچوب های نهادی و قانونی را در مدیریت منابع طبیعی به عنوان عامل اصلی تضاد معرفی کرده اند. بر اساس نتایج این تحقیقات، چارچوب های کنونی در سطح ملی بوده و ظرفیتی برای مشارکت مردم محلی در مدیریت تضاد پیش بینی نشده است (Farajzade Arnesa, 2019). از دیدگاه Barli et al., (2016)، عدم وجود مذاکره کنندگان در منطقه و فقدان چارچوب های همکاری و ساختارهای مدیریت مشارکتی را به عنوان مهم ترین علل تضاد در بین ذی نفعان شناسایی کردند و مشارکت ذی نفعان در فرایند تصمیم گیری به عنوان یکی از مهم ترین راه حل ها برای حل تضاد پیشنهاد شد. (Azami et al, 2016) به ارزیابی اجتماعی- اقتصادی پروژه سد گاوشان پرداختند نتایج این تحقیق نشان داد که ۸۸ درصد از بهره برداران از شبکه های آبیاری و زهکشی منفعت بردند و ۱۲ درصد از بهره برداران هیچ منفعتی نبردند. این عامل خود زمینه ایجاد تضاد را در منطقه فراهم ساخته است (Bijani and Hayati, 2017)، که به موضوع تضاد آب کشاورزی در شبکه های آبیاری سد درودزن پرداختند، عوامل اقلیمی را در کنار مواردی چون ضعف مدیریت آب توسط دولت و فقدان مدیریت محلی آب توسط کشاورزان از مهم ترین علل تضاد در بین بهره برداران بر شمردند. (Yu and Lu, 2018)، در مطالعه ای که در زمینه ی، مدیریت تضاد منابع طبیعی انجام داد، موضوعات اصلی در تضاد منابع طبیعی را کمبود منابع، عدم مشارکت ذی نفعان، شرایط اجتماعی ناعادلانه و توزیع ناعادلانه منابع معرفی نمود. راهبرد اصلی مورد استفاده کشاورزان برای مدیریت تضاد آب مبتنی بر راهبرد کنترل بود و کشاورزان دلیل اصلی تضاد آب را خشکسالی می دانستند. مطالعه Sarvestani et al (2021)، با بررسی ارتباط بین عوامل اجتماعی و تاثیر آن

حکمرانی ضعیف آب در منطقه منجر به ایجاد نابرابری در دسترسی به منابع آب موجود شده است (Tatar et al., 2018). میزان قدرت سازمان ها و نفوذ افراد، تعیین کننده چگونگی توزیع آب در حوضه گاوشان است که این عامل تاحدی می تواند در تشدید تضاد بین ذی نفعان حوضه تاثیرگذار باشد. (Naderi et al., 2022). ارزیابی از دیدگاه ذی نفعان پروژه می تواند مسائل و راهکارهای محلی برای حل مسائل و چالش ها شناسایی کرده و با ساده ترین روش به مدیریت چالش ها بپردازد و از شکست پروژه و خسارات وارده پیشگیری کند و همچنین هزینه های انجام شده در این راستا می تواند با بازدهی چند برابر همراه باشد (Sefidgar et al., 2022). مصاحبه ها و جلسات اولیه با کارشناسان سازمان جهاد کشاورزی و اداره آب منطقه ای استان کرمانشاه نشان داد، یکی از مسائلی که در تشدید بحرانهای توزیع آب حوضه سد گاوشان بسیار تاثیرگذار بوده و پروژه های مربوط به آنها را با محدودیت مواجه کرده است، ناهماهنگی و اختلاف نظر ذی نفعان حوضه سد به ویژه کنشگران درونی و بیرونی اجتماعات روستایی و سازمانهای مرتبط است. این موضوع این سوال تحقیق را مطرح می کند که سبک مدیریتی موفق و کارآمد در حل این معضلات در منطقه چیست؟ پژوهش حاضر بر این مهم تاکید دارد که برای حل تضاد و مناقشات حوضه نیاز به بررسی کلیه سبک های مدیریتی بر اساس منافع کلیه کنشگران و ذی نفعان و پیدا کردن سبک مناسب تر به منظور حل مشکلات موجود و دستیابی به اهداف توسعه منطقه ای می باشد. به منظور مدیریت تضادها در فرآیند توسعه منطقه ای، همواره برخورد تعاملی بر برخورد انفعالی ترجیح داده شده است (Mirhashemi Dehkordi et al., 2022). اصلاح ساختار حکمرانی آب در سطح محلی با تحویل آب به کشاورزان، توانمندسازی مردم محلی در زمینه مذاکره و مدیریت تضاد، ایجاد سازوکار برد-برد برای حل تضاد با مشارکت کشاورزان، برگزاری کارگاه و دوره های آموزشی در زمینه نگه داری از شبکه آزادسازی مشارکتی مسیرها به کمک تشکلهای صورت می گیرد (Tatar et al, 2018). نظریه سبک های مدیریتی (Koc 2010) مبنایی برای

به فعالیتهای کشاورزی هستند. سد گاوشان بعنوان بزرگترین سد مخزنی غرب کشور با حجم ۴۵۰ میلیون متر مکعب در راستای تامین آب آبیاری اراضی دشت‌های کامیاران (بيلهوار) و کرمانشاه (میان‌دریوند) در این منطقه احداث شده است. این شبکه آبی در دشت بيلهوار شامل ۴ ناحیه عمرانی بوده و طول کانال-های اصلی ۴۴ کیلومتر، طول لوله‌های تحت فشار ۴۵ کیلومتر و طول زهکش‌ها ۴۷ کیلومتر می‌باشد. همچنین، امتداد این شبکه در دشت میان‌دریوند شامل ۹ ناحیه عمرانی بوده و طول کانال‌های اصلی ۴۲ کیلومتر، طول کانال‌های درجه یک و دو ۱۰۷ کیلومتر و طول زهکش‌ها ۱۷۱ کیلومتر می‌باشد. حدود ۲۵ روستا در دشت بيلهوار و ۲۹ روستا در دشت میان‌دریوند تحت پوشش شبکه آبیاری و زهکشی سد گاوشان قرار دارند. محصولات غالب منطقه طبق الگوی کشت سازمان جهاد کشاورزی اعلام می‌شود و بهره برداران حق انتخاب و کشت محصولات با نیاز آبی کم را دارند. این محصولات عمدتاً گندم، کلزا و کشت بهاره صیفی جات است. در مواقع کم آبی کشت بهاره نیز از الگوی کشت منطقه تحت پوشش حذف می‌شود.

شکل (۱) موقعیت منطقه مورد مطالعه

ترتیب که برای انجام مصاحبه‌ها، بهره برداران، کارشناسان و دست اندرکارانی انتخاب شدند که به طور مستقیم درگیر مناقشات اجتماعی طرح مدیریت منابع آب گاوشان بودند. نمونه‌گیری تا رسیدن داده‌ها به حد اشباع ادامه یافت. در نهایت اطلاعات مورد نیاز با انجام ۲۸ مصاحبه با بهره برداران تحت پوشش طرح مدیریت منابع آب گاوشان، ۵ مصاحبه با کارشناسان جهاد کشاورزی استان و شهرستان کرمانشاه و ۵ مصاحبه با کارشناسان آب - منطقه‌ای، کارشناسان محیط زیست و منابع طبیعی گردآوری شد. مصاحبه‌ها در دوره زمانی تیر ۱۴۰۰ تا آذر

بر تضادهای حوضه زاینده‌رود نشان داد مطالبات و منافع هر یک از ذی‌نفعان بر شدت تضاد تاثیر دارد. از طرفی عدم مداخله یا مشارکت ذی‌نفعان به‌ویژه مردم محلی با کنشگران بیرونی برنامه‌ریزان و سیاست‌گذاران مرتبط با مدیریت منابع آب بر اقدامات در جهت مدیریت منابع آب و تضعیف مدیریت تضاد بی تاثیر نبوده و می‌تواند برنامه‌های آبی را تحت تاثیر جدی قرار دهد (Naderi et al, 2022). نتایج تحقیق دیگری نشان داد، موارد مدیریت در مصرف آب شامل روابط مداومی هستند که راهبردهای مشارکتی را ایجاد کنند و ذی‌نفعان در بهره برداری از منبع مشترک آبی با دوراندیشی از ضررهای راهبردی خود جلوگیری کنند (Yu and Lu, 2018).

مواد و روش‌ها

منطقه جغرافیایی حوضه سد گاوشان

شبکه آبیاری و زهکشی گاوشان بخش‌هایی از مناطق جنوب استان کردستان و شمال استان کرمانشاه را تشکیل داده است (شکل ۱). در این حوضه پارامترهای هواشناسی بسیار متغیر است و اهالی روستاهای همجوار برای امرار و معاش خود وابسته

طرح تحقیق

در پژوهش حاضر با استفاده از پارادایم کیفی به تحلیل تضاد و مدیریت آن از دیدگاه کنشگران پروژه سد گاوشان پرداخته شد. جامعه مورد مطالعه شامل بهره برداران منطقه تحت پوشش طرح مدیریت منابع آب گاوشان (۲۸ نفر)، کارشناسان آب منطقه‌ای (۲ نفر)، کارشناسان منابع طبیعی (۲ نفر)، کارشناسان سازمان محیط زیست (۱ نفر) و سازمان جهاد کشاورزی استان و شهرستان کرمانشاه (۵ نفر) بودند. برای انتخاب نمونه‌های مورد مطالعه از روش نمونه‌گیری هدفمند بارز و مطلوب استفاده شد. بدین

یادداشت ها و مصاحبه های ضبط شده، پس از تحلیل توسط پژوهشگر به تیم تحقیق، صورت گرفت. به منظور جمع آوری داده ها، از مصاحبه های نیمه ساختار یافته انفرادی که روشی مناسب برای گردآوری اطلاعات در تحقیقات کیفی محسوب می شود، استفاده شد. همچنین کد گذاری داده ها نیز از روش کدگذاری مرسوم؛ باز و محوری به منظور طبقه بندی اطلاعات استفاده شد (جدول ۱).

۱۴۰۰ با متوسط زمانی ۲۵ تا ۴۰ دقیقه انجام شد. داده های جمع آوری شده با استفاده از تکنیک تحلیل محتوای جهت دار (Graneheim and Lundman 2004)، بر اساس نظریه سبک های مدیریتی (Koc (2010) تجزیه و تحلیل شدند. به منظور تعیین اعتماد پذیری اطلاعات جمع آوری شده از تکنیک کنترل نظرات افراد به وسیله سایر مشارکت کنندگان در مصاحبه و نیز خود باز بینی محقق در طی فرآیند تحلیل داده استفاده شد. اطمینان بخشی اطلاعات نیز از طریق تکنیک ارائه کلیه اسناد،

جدول ۱. خلاصه روش تحقیق

هدف	پارادایم تحقیق	روش تجزیه و تحلیل داده ها	دسته بندی شرکت کنندگان	روش جمع آوری داده ها	تعداد نمونه در هر دسته	معیارهای روایی و پایایی (در تحقیق کیفی)	
تحلیل سبک های مدیریت تضاد حوضه سد گاوشان	کیفی	تکنیک تحلیل محتوای جهت دار بر اساس نظریه سبک های مدیریتی (Koc, 2010)	۱	خانوارهای منطقه تحت پوشش طرح مدیریت منابع آب	n=28	Credibility مقبولیت: چک کردن یافته ها توسط مشارکت کنندگان در مصاحبه ها Confirmability تصدیق پذیری: ارائه کلیه یادداشت ها و ضبط مصاحبه ها و تصاویر بعد از تحلیل به تیم تحقیق Transferability انتقال پذیری: ارائه دقیق نقل قولها Dependability اعتماد پذیری: از طریق کنترل نظرات افراد به وسیله سایر مشارکت کنندگان در مصاحبه و خود باز بینی محقق در طی فرآیند تحلیل داده صورت گرفت.	
				۲	کارشناسان آب - منطقه ای		n=2
				۳	کارشناسان منابع طبیعی		n=2
				۴	کارشناسان سازمان محیط زیست		n=1
				۵	کارشناسان سازمان جهاد کشاورزی استان و شهرستان کرمانشاه		n=5

مأخذ: نویسندگان، ۱۴۰۲

نتایج

تداوم آن بین ذی نفعان در منطقه به دست می دهد. اساس تحلیل داده ها در این بخش، نظریه ی سبک های مدیریتی است (Thomas, 2008). به همین دلیل از تکنیک تحلیل محتوای جهت دار در تحلیل داده ها استفاده شد. مفاهیم و طبقات استخراج شده در جدول (۲) نشان داده شده است.

پژوهش حاضر با استفاده از روش کیفی و پارادایم طبیعت گرایانه به تحلیل سبک های مدیریت تضاد در منطقه تحت پوشش طرح مدیریت منابع آب سد گاوشان پرداخته است. بدیهی است نتایج این بخش از تحقیق، بینش مناسبی در رابطه با چگونگی پیدایش تضاد، مدیریت و یا

جدول (۲): نتایج تحلیل محتوای جهت دار سبک مدیریت تضاد در منطقه تحت پوشش طرح مدیریت منابع آب سد گاوشان

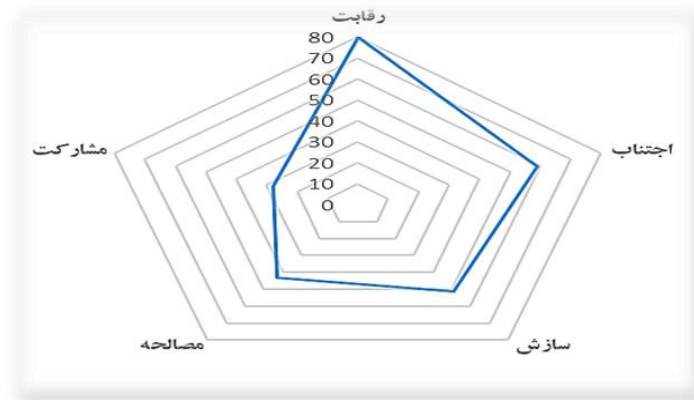
عبارت کلیدی	مفهوم	فراوانی
رقابت	تحمیل دیدگاه فنی یک سازمان بر سازمان‌های دیگر	۱۰
	سیاست کشاورزی افزایش تولید است و در این راه تمام سازمان‌ها را مجبور به همکاری می‌کند.	۸
	اجرای برنامه‌های سود ده ناپایدار، خلاف با سیاست‌های حفاظتی	۹
	آب منطقه ای کانال‌ها را بدون رضایت ما از وسط زمین‌هایمان رد کردند.	۱۰
	چاه‌های کشاورزان را پر کردند اما آب منطقه ای خودش ۱۰۰ حلقه چاه زده است.	۱۰
	در مراحل ساخت سد، چند روستا را تخلیه کردند.	۵
	بالادستی‌ها اجازه نمی‌دهند آب به پایین دست برسد.	۱۸
	جمع	۸۰
	من به جای کسانی که آب بها ندادند به آب منطقه ای چک دادم که آب برای بقیه بیاید.	۱۹
	از ترس دعوای مسلحانه، اگر آب روستایمان را هم بدزدند دم نمی‌زنیم.	۸
اجتناب	بارها دیده ام که همسایه پمپ گذاشته سر مسیر آب اما، به روی خودم نیاوردم	۱۷
	نوبتی سر دریچه نگهبانی میدهیم که کسی آن را دستکاری نکند.	۱۵
	جمع	۵۹
مصالحه	کارشناس آب منطقه‌ای می‌گوید ما به جهاد کشاورزی گفتیم به جای استفاده بی‌رویه از آب علمی‌ترین راه اینه که روی بذر و خاک کار کنه که عملکرد رو بالا ببرد.	۱۷
	کارشناس آب منطقه‌ای می‌گوید ما به دنبال این هستیم جهاد کشاورزی و آب- منطقه‌ای باهم هماهنگ کار کنن و پروژه رو اجرا کنند.	۱۶
	منابع طبیعی پیشنهاد کمیته‌ی بین سازمانی را داد، اما مورد قبول واقع نشد.	۱۰
	جمع	۴۳
سازش	جهاد کشاورزی هر الگوی کشتی که می‌دهند به اجبار می‌پذیریم اما درآمد کافی برایمان ندارد.	۱۶

۱۱	واگذاری زمین‌ها زیر قیمت	زمین‌هایمان را مفت از چنگمان درآوردند. مجبور شدیم قیمت پیشنهادی آن‌ها را بپذیریم.
۲۵	پذیرفتن زمان کشت اجباری	هر موقع که بگویند نکارید، ما هم نمی‌کاریم.
۵۱		جمع
۱۰	تشکیل تعاونی آب‌بران	با تشکیل و تقویت تشکل‌های آب‌بران مشکل حل می‌شود.
۸	تمایل به همکاری	ما می‌خواستیم از روز اول در اجرای پروژه همکاری کنیم
۱۰	مشارکت فنی	جایی اگر کانالی آسیب دیده خودم تعمیرش کردم.
۲۸		جمع

مأخذ: نویسندگان، ۱۴۰۲

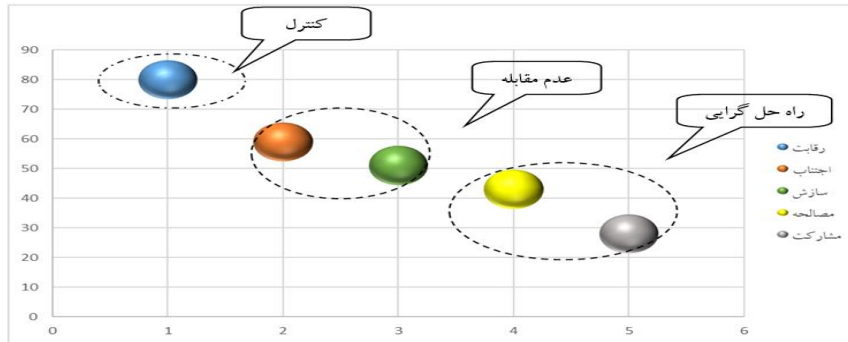
شکل (۲ و ۳)، کشش اجماع نظر پاسخگویان را در خصوص سبک مدیریت تضاد در مسائل آب در منطقه تحت پوشش طرح مدیریت منابع آب گاوشان نشان می‌دهد.

نتایج شمارش مفاهیم و طبقه‌ها در این بخش نشان داد که رایج‌ترین سبک مدیریت تضاد در منطقه تحت پوشش سد گاوشان، رقابت است، پس از آن اجتناب، مصالحه، سازش و در نهایت مشارکت کم‌ترین فراوانی را کسب کردند.

شکل (۲): رادار فراوانی کشش اجماع مصاحبه‌شوندگان در خصوص سبک‌های مدیریت تضاد آب در منطقه

مأخذ: نویسندگان، ۱۴۰۲

شکل (۳): دیاگرام سبک‌های مدیریت تضاد آب در منطقه تحت پوشش طرح مدیریت منابع آب گاوشان بر گرفته از دیدگاه

Putnam and Wilson (1982)

مأخذ: نویسندگان، ۱۴۰۲

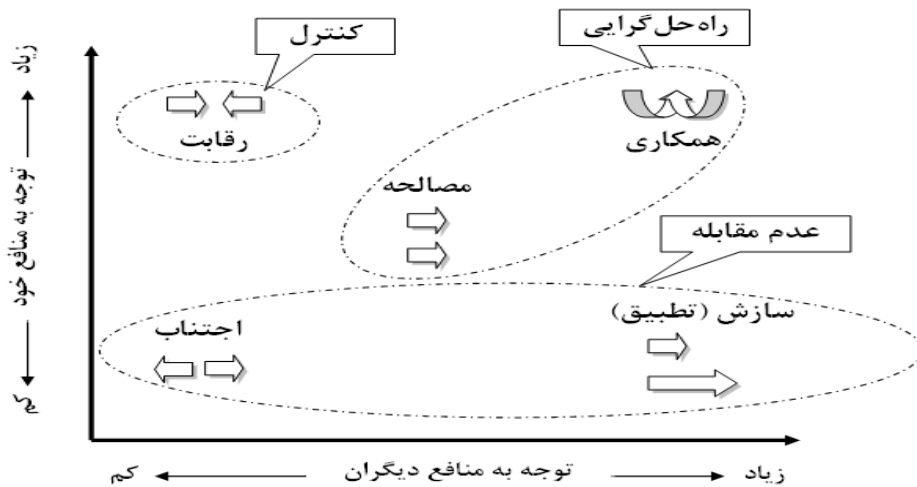
مدیریت تضاد را یکی از پیش شرطها در اجرای برنامه‌های مدیریت کارآمد آب و توسعه منطقه ای معرفی نموده اند (Harrow, 2015). تضاد وظایف همیشه هم نتایج نامطلوب به همراه ندارد، گاهی همین تضادها موجب بهبود مأموریت مشترک نیز می‌شود (Amirkhani et al., 2021). آنچه معمولاً مشکل ساز می‌شود ناتوانی در مدیریت این تضادهاست (Balay, 2006). از آنجایی که نحوه‌ی برخورد هر گروه با موقعیت تضاد بر اساس سبک مدیریت تضاد متفاوت است، نوع شناسی این سبک‌ها به تحلیل عمیق‌تر تضادها در راستای پیشبرد مدیریت تضاد کمک شایانی خواهد کرد.

سبک‌های مدیریت تضاد در حوضه جغرافیایی سد گاوشان

همان‌گونه که پیش از این گفته شد پنج سبک اصلی برای مدیریت تضاد وجود دارد: سبک سازش، مصالحه، همکاری، رقابت و اجتناب (Thomas, 2008). هر یک از این سبک‌ها بر اساس ترکیب دو بُعد توجه به خود و توجه به دیگران است. برخی این پنج سبک را به سه سبک تقلیل داده اند: سبک کنترل، راه حل گرایی و عدم مقابله (Putnam and Wilson, 1982) شکل (۳).

بحث و نتیجه‌گیری

پس از تحلیل تضادهای موجود در منطقه این حقیقت آشکار شد که موضوع تضاد در حوضه‌ی آبخیز گاوشان بیشتر از آنکه تضاد رابطه‌ای باشد، تضاد وظایف است. تضاد رابطه‌ای بیشتر بر اثر تفاوت‌های فردی، علائق و سلیق، باورها و دیدگاه‌های متفاوت است. بنابراین تضاد رابطه‌ای بیشتر در سطح فردی مطرح است جایی که افراد اهداف منافع شخصی خود را دنبال می‌کنند. اما تضاد وظایف ناشی از تفاوت در دیدگاه، ایده و نظر در مورد انجام یک هدف مشترک در سطح گروه یا سازمان است. دقیقاً شبیه آنچه در تحلیل تضادهای گاوشان آشکار شد. این تضادها را گاهی تعارضات سازمانی، تضادهای کاری یا به اصطلاح بخشی نگری و جزیره‌ای عمل کردن سازمانهای مرتبط گفته می‌شود (Leon-Perez, 2015). آنچه در حوضه‌ی گاوشان رخ می‌دهد تضاد کاری ذی-نفعان بر سر مدیریت و اداره‌ی آب سد است. هدف مشترک تمامی ذی‌نفعان، بهره برداری بهینه از شبکه‌های آبیاری حوضه سد است. اما این تضادها مانع از انسجام و هماهنگی در دستیابی به اهداف توسعه ای مورد نظر شده است. شاید به همین دلیل است که مدیریت منابع آب و مدیریت تضاد در ارتباط تنگاتنگی قرار دارند، تا جایی که

شکل (۳) سبک‌های مختلف پاسخ به تضاد

مأخذ: Putnam and Wilson (1982)

سبک رقابتی

سازمان حفاظت محیط زیست و منابع طبیعی، معتقدند در تضادهای به وجود آمده جهاد کشاورزی دیدگاه سیاستی سازمان خود را بر دیدگاه‌های سیاستی سایر سازمان‌های ذی‌ربط ترجیح می‌دهد. یکی از کارشناسان محیط‌زیست می‌گوید:

"جهاد کشاورزی فقط می‌خواهد با افزایش عملکرد محصول و در نهایت با آبی کردن زمین‌ها درآمد کشاورزان را زیاد کند و به هدف کلان سیاستی خود یعنی امنیت غذایی برسد."

از سوی دیگر آب منطقه‌ای را متهم به تحمیل دیدگاه‌های فنی خود می‌کنند. آن‌ها معتقدند سد سازی به عنوان یک تکنولوژی، نیاز به مطالعات فراگیرتری داشته و آب منطقه‌ای با صلاح دید خود سد را جانمایی، اجرا و بهره برداری کرده است.

"پروژه‌ی اجرای سد از نظر منابع طبیعی و محیط زیست توجه پذیر نیست. آب منطقه‌ای به تنهایی در این مورد تصمیم گرفت."

کشاورزان نیز تجارب خود را در رابطه با این سبک مدیریت تضاد در شرکت آب منطقه‌ای استان کرمانشاه

بیان کردند. آن‌ها معتقدند تخلیه‌ی روستاها به منظور اجرای پروژه، تملک اراضی به منظور اجرای شبکه آبیاری و پر کردن چاه‌های مجاز و غیرمجاز همگی نشان دهنده‌ی این است که آب منطقه‌ای در موقعیت‌های تضاد با سایر ذی‌نفعان (کشاورزان و سایر سازمان‌های ذی‌ربط) از سبک رقابتی تبعیت می‌کند. این سبک مختص طرف‌هایی از تضاد است که دارای قدرت بالایی هستند و از نظر آن‌ها دستیابی به اهداف خودشان مهمتر از منافع سایر ذی-نفعان است. مثلاً از دیدگاه سازمان جهاد کشاورزی تامین غذا و امنیت غذایی مهمترین رسالت در اجرای پروژه‌های توسعه کشاورزی است. از این رو، با قدرت بالایی که در خصوص توجه مسائل حساس و منافع ملی دارند مخالفان خود را سرکوب می‌کنند. غافل از این که این یک راه‌حل موقتی است که فقط باعث می‌شود تضادها برای مدت کوتاهی متوقف شوند. سبکی که سازمان جهاد کشاورزی در مدیریت آب منطقه‌ای مورد مطالعه در رویارویی با سیاست‌های سایر سازمان‌های ذی‌ربط اتخاذ کرده عملاً از نوع برد-باخت است. در واقع در بسیاری موارد ساکنان محلی معتقدند که دولت مرکزی و محلی این

در کنار ایجاد سازوکار محلی برای مدیریت تضاد در منطقه، آموزش مهارت مذاکره نیز به‌ویژه در حل و مدیریت این دسته از تضادها کارساز خواهد بود. این مسئولیت قرابت زیادی با وظایف ترویج به‌عنوان یک نهاد مردمی دارد.

سبک اجتناب

آنچه از بیان تجارب کشاورزان بر می‌آید این است که بسیاری از کشاورزان به دلایل مختلف در موقعیت‌های تضاد خود را درگیر نمی‌کنند. ترس از نزاع، درگیری مسلحانه، خشم و غضب و کینه‌ی سایر کشاورزان باعث شده برخی کشاورزان از خیر منافع خود بگذرند.

" بعضی از کشاورزان چند سالی است که آب بها نمی دهند، ما هم چیزی نمی‌گوییم که نزاع رخ ندهد."

یکی دیگر از کشاورزان منطقه در این زمینه می‌گفت:

" دزدی رابزرها خیلی زیاده ما خودمان دزدا رو گرفتیم ولی پاسگاه و نیرو انتظامی آنها را رها کردند، میگن شاهد ندارین من سر زمین شاهد از کجا بیارم، مجبوریم هر بار رابزرها رو باز کنیم و با خودمان ببریم خانه نگه داری کنیم."

این سبک از مدیریت تضاد، اجتناب نام دارد. اگر ذی‌نفعان احساس کنند هم اهداف و هم روابطشان اهمیتی ندارند، وارد تضاد نمی‌شوند، چون ممکن است که فکر کنند دخالت آن‌ها هیچ تفاوتی ایجاد نمی‌کند. افرادی که این سبک را انتخاب می‌کنند، خود را درگیر تعارض نمی‌کنند. آنها نه به خواسته‌های خود و نه خواسته‌های دیگران توجه ندارند (Bijani and Hayati, 2017).

سبک سازش

این سبک از واکنش به تضاد نیز مانند سبک اجتناب، یکی دیگر از تجارب کشاورزان منطقه بود. کشاورزان منطقه تجارب خود را از سازش با سازمان جهاد کشاورزی (پذیرش الگوی کشت اجباری و تعیین شده از سوی سازمان) و سازمان آب منطقه‌ای (فروش زمین‌ها و تعیین زمان کشت) را این‌طور بیان می‌کنند.

سبک از مدیریت تضاد را در دستور کار خود دارد. تا جایی که برخی تحقیقات در رابطه با سد سازی در ایران و از دریچه ی بوم شناسی سیاسی، دولت‌ها را متهم به اعمال قدرت خود از طریق اجرای این پروژه‌ها در مناطق روستایی شده است (Peltonen and Sairinen, 2020).

آن‌ها معتقدند دولت با اجبار ساکنان به نقل مکان، فروش اراضی، پنهان نگه داشتن اطلاعات و نداشتن ساز و کار مناسب برای مذاکره و جلب رضایت ذی‌نفعان محلی قدرت خود را از طرق مختلف به رخ روستاییان می‌کشد (Peltonen and Sairinen, 2020). اگرچه در ایران

برنامه‌ای برای مشارکت مردم در تصمیم‌گیری‌ها برای پروژه‌های سد سازی در مناطق محلی به صورت واقعی و عملی (بجز اجرای ناقص طرح تشکل‌های آب‌بران) وجود ندارد، اما این اتهام نیز تا حدی سخت‌گیرانه به نظر می‌آید.

پروژه‌های سد سازی و به‌طور کلی پروژه‌های منابع آبی در مناطق روستایی هزینه‌ی بالایی برای دولت دارد.

از این رو طبیعی به نظر نمی‌رسد که تنها به‌دلیل اعمال قدرت اقدام به اجرای این پروژه‌ها کند اما، آنچه در این میان مشخص است نداشتن برنامه مناسب برای مشارکت سایر ذی‌نفعان در تصمیم‌گیری برای توسعه‌ی محلی خلأ اساسی در اجرای این پروژه‌های توسعه کشاورزی و روستایی است. عدم شفافیت، عدم مشارکت و نبود سازوکار مذاکره همگی مؤلفه‌های حکمرانی بد آب در مدیریت دولتی منابع آب هستند (Jiménez et al., 2021). در خلال مصاحبه‌ها همچنین پایین دستی‌ها تجارب خود از این سبک مدیریت تضاد را در روستاهای بالادستی بیان کردند.

" روستاهای بالادستی اول آب را دریافت می‌کنند. با اینکه می‌دانند آب تا به روستاهای پایین دست برسد ۶۰ کیلومتر باید طی کند اما، باز هم آب را حیف و میل می‌کنند."

راه‌حل‌های خلاق و جدیدی دست یابند که برای هر دو طرف بُرد را به همراه داشته باشد. وقتی که گروه‌ها به بحث با هم می‌نشینند، اغلب متوجه می‌شوند که اهداف خود را تغییر داده‌اند. آن‌ها متوجه می‌شوند که شرکا بیشتر از مخالفان از این رابطه منفعت به دست می‌آورند. با استفاده از این سبک، خواسته‌های هر دو طرف تأمین می‌گردد. انتخاب این سبک به افراد کمک می‌کند تا به گونه‌ای کنار هم کار کنند که همه برنده باشند. با استفاده از این سبک، افراد در جستجوی راه‌حلی هستند که با علایق آنها متناسب باشد و باعث حفظ ارتباطات خوب و مؤثر نیز شود (Jiménez et al, 2021). به عنوان نمونه، کشاورزان مشارکت دو جانبه با آب منطقه‌ای را یک راهبرد برد-برد می‌دانند:

"اگر ما را در اجرای پروژه مشارکت می‌دادند، ما هم می‌توانستیم به آن‌ها کمک کنیم. مثلاً بسیاری از موارد که کانال‌ها دچار نقص فنی می‌شوند کشاورزان خود می‌توانند آن را رفع کنند اما، کاری انجام نمی‌دهند چون اصولاً پروژه را مال خود نمی‌دانند."

تأثیرات نامطلوب پروژه نیز اغلب موارد نامشهودی است که بیشتر جنبه‌ی ذهنی دارند. به عنوان مثال، دلتنگی برای محل زندگی قبلی، خاطرات نوستالژی و همچنین نارضایتی مردم از نحوه‌ی پرداخت گرامت توسط دولت به آنها. بنابراین پیشنهاد می‌شود تا نسبت به نظارت بلند مدت بر جوامع آسیب‌دیده و حداقل ارائه‌ی بسته‌های حمایتی معیشتی تا زمانی که به‌طور کامل با شرایط جدید سازگار می‌شوند توسط دولت صورت گیرد (Noor and Rahman, 2021).

در بسیاری از موارد بحران ناشی از تنش‌های کم آبی، عامل بروز درگیری‌ها و تضاد بین ذی‌نفعان آب است. تضادهای محلی آب، چالش جدیدی است که اگر مدیریت نشود به مسأله امنیتی ملی در بسیاری از کشورها بدل خواهد شد (Tatar et al, 2018). از این رو، اخیراً موضوع مدیریت تضاد بر سر آب محلی مورد توجه بسیاری از متولیان آب قرار گرفته است (Barli et al., 2006).

"جهاد کشاورزی هر الگوی کشتی که می‌دهند به اجبار می‌پذیریم اما درآمد کافی برایمان ندارد."

"زمین‌هایمان را مفت از چنگمان درآوردند. مجبور شدیم قیمت پیشنهادی آن‌ها را بپذیریم."

این گروه از ذی‌نفعان اهمیت زیادی برای روابطشان قائل هستند. این در حالی است که اهداف خود را کم‌رنگ جلوه می‌کنند. برای این گروه، پذیرفته شدن اهمیت بیشتری دارد. تضادها ممکن است فقط به خاطر بقای رابطه از بین برود. سازش به این معنی هم هست که گاهی در مورد مسائل واقعی و آسیب‌رسان افراد سکوت می‌کنند. افرادی که این سبک را انتخاب می‌کنند، از علایق و خواسته‌های خود می‌گذرند و به دیگران اجازه می‌دهند به خواسته‌هایشان دست یابند (Jiménez et al., 2021).

سبک مصالحه

ذی‌نفعان زمانی که بدانند به تمام اهداف خود دست نمی‌یابند، مصالحه می‌کنند. دو طرف مصالحه می‌کنند که روابطشان را بدون صرف هزینه ارتقاء بدهند. به عنوان مثال کارشناسان آب منطقه‌ای در چند مورد پیشنهاد راهکارهایی دادند که علاوه بر تأمین منافع سیاستی خود با اهداف سیاستی سازمان‌های ذی‌نفع دیگر هم‌راستایی داشته باشد.

"کارشناس آب منطقه‌ای می‌گوید: ما به دنبال این هستیم جهاد کشاورزی و آب منطقه‌ای باهم هماهنگ کار کنند و پروژه رو خوب اجرا کنند."

اما گاهی نتیجه‌ی این عکس‌العمل این است که طرفین احساس نارضایتی می‌کنند و یا نسبت به راه‌حل‌ها احساس تعهد نمی‌کنند. افراد زمانی از این سبک استفاده می‌کنند که به دنبال به دست آوردن تمام خواسته‌ها و علایق خود نیستند، یعنی ارضای برخی نیازها برایشان کافی است (Jiménez et al, 2021).

سبک همکاری (مذاکره)

برای طرفداران این سبک مدیریت تضاد، هم اهداف و هم روابط مهم هستند. آنها معتقدند که ذی‌نفعان می‌توانند به

مدیریت بحران آب در منطقه است. کشاورزان عمدتاً اهداف آبی و اقتصادی خود را در بهره برداری از منابع آب در نظر می‌گیرند. این در حالی است که اهداف سازمانی به خصوص سازمان محیط زیست و آب منطقه ای عمدتاً در راستای پایداری استفاده از منابع می باشد. شفاف سازی اهداف سازمانها و عملکرد درست آنها عامل مهمی در ایجاد اعتماد و زمینه سازی برای گفتمان برد- برد و آگاهانه می باشد. پیشنهاد می شود با تشکیل کمیته محلی آب، زمینه حکمرانی خوب آب با هم افزایی و دانش و خرد جمعی محلی و سازمانی فراهم شود. علاوه بر این تشکیل جلسات منظم و گزارش دهی شفاف ذی نفعان و اعضای کمیته زمینه ارتباط نزدیک و مشارکت و همدلی بیشتر در حل منازعات محلی را فراهم خواهد آورد.

خشکسالی های مکرر اخیر در شهرستان کرمانشاه، باعث خسارت شدید به کشاورزان شده و همین عامل منجر به بالا گرفتن تنشها در استفاده از منابع آب در منطقه شده است. این مطالعه با هدف بررسی سبکهای مدیریت تضاد آب منطقه انجام شده است سبکهای مدیریت تضاد ذی نفعان شبکه، حوضه گاوشان نشان داد که در این منطقه، سبک رقابتی غالب بود. این سبک مدیریتی در نهایت نتیجه برد- باخت را در بین ذی نفعان به بار خواهد آورد و انتظار عمیق تر شدن درگیریها و تضادها نیز قابل پیش بینی است. مدیریت و حل این مساله مستلزم هدایت ذی نفعان به سمت و سوی استراتژی برد- برد می باشد. توانمند سازی کشاورزان در خصوص افزایش آگاهی آنان نسبت به قدرت گفتمان و مصالحه، مشارکت و سازگاری با اهداف سایر ذی نفعان یک تصمیم منطقی در راستای

منابع

- Agrawala, S., Raksakulthai, V., Van Aalst, M., Larsen, P., Smith, J. and Reynolds, J. 2003. Development and Climate Change in Nepal: Focus on Water Resources and Hydropower. Paris: Organization for Economic Cooperation and Development. 64.
- Ahmadvand, M. and Karami, E. 2017. Social impacts evaluation and insider-outsider paradigm: Floodwater spreading project on the Gareh-Bygone plain as an illustrative case. Evaluation and program planning. (65): 69-76.
- Amirkhani, P., Rostami Ghobadi, F. and Geravandi, Sh. 2021. Root analysis of factors limiting the success of the water pumping station project in Qomshe Faraman village, Kermanshah city. Geography and environmental planning. 33(1): 89-112.
- Azami, A., Alibeigi, A.H., Mirkzadeh, A.A. and Darbaneh Astaneh, A. 2016. Evaluation of the social effects of water-based projects in the west of the country (case study of irrigation and drainage networks of Gavshan Dam). Iranian Journal of Irrigation and Drainage. 12 (1): 88-99.
- Balay, R. 2006. Conflict management strategies of administrators and teachers. Asian Journal of Management Cases. 3(1): 5-24.
- Barli, O., Baskent, E., Turker, M., and Gedik, T. 2016. Analytical approach for analyzing and providing solutions for the conflicts among forest stakeholders across Turkey. Forest Policy and Economics. 9(3): 219-236.
- Barli, O., Baskent, E., Turker, M., and Gedik, T. 2016. Analytical approach for analyzing and providing solutions for the conflicts among forest stakeholders across Turkey. Forest Policy and Economics. 9(3): 219-236.
- Bijani, M., and Hayati, D. 2017. Water conflict in agricultural system in IRAN: A human ecological analysis. Journal of Ecology and Environmental Sciences. 2(2): 27-40.
- Darbandsari, P., Kerachian, R., Malakpour-Estalaki, S., and Khorasani, H. 2020. An agent based conflict resolution model for urban water resources management. Sustainable Cities and Society, 102112.

- Koc, E. 2010. Services and conflict management: Cultural and European integration perspectives. *International Journal of Intercultural Relations*. 34(1): 88-96.
- Farajzade Arnesa, M. and Mianabadi, H. A. 2020. Rethinking of concepts and approaches to confront water conflicts. *Iran-Water Resources Research*. 16(4): 205-244.
- Gallo, G. 2013. Conflict theory, complexity and systems approach. *Systems Research and Behavioral Science*. 30(2): 156-175. <https://doi.org/10.1002/sres.2132>
- Gleick, P. H. 2014. Water, drought, climate change, and conflict in Syria. *Weather, climate, and society*. 6(3): 331-340.
- Graneheim, U. H. and Lundman, B. 2004. Qualitative content analysis in nursing research: concepts, procedures and measures to achieve trustworthiness. *Nurse education today*. 24(2): 105-112.
- Harrow, K.W. 2015. " Ancient tribal warfare": foundational fantasies of ethnicity and history. *Research in African Literatures*. 34-45
- Hussein, A. F. F. and Al-Mamary, Y. H. S. 2019. Conflicts: their types, and their negative and positive effects on organizations. *International Journal of Scientific and Technology Research*. 8(8): 10-13.
- Jiménez, A., Bayraktar, S., Lee, J. Y. and Choi, S. J. 2022. The multi-faceted impact of host country risk on the success of private participation in infrastructure projects. *Multinational Business Review*. 30(1): 17-39.
- Kadera, K. M., Crescenzi, M. and Zinnes, D. A. 2020. Richardson and the study of dynamic conflict processes. *Lewis Fry Richardson: His intellectual legacy and influence in the social sciences*. 45-56.
- Leon-Perez, J. M., Medina, F. J., Arenas, A. and Munduate, L. 2015. The relationship between interpersonal conflict and workplace bullying. *Journal of Managerial Psychology*. 30(3): 250-263.
- Mirhashemi Dehkordi, S. S., Mianabadi, H., Hajiani, E. and Dehghani Firouzabadi, S. J. 2022. Blue peace: from idea to reality. *Journal of Water and Irrigation Management*. 11(4): 967-986.
- Naderi, L., Karmi Dehkordi, A., Moghadas, M. and Badsar, M. 2022. Analysis of the interaction of demands, power, participation and conflict of stakeholders in water crisis management in Zayandeh Rood basin. *Journal of Environmental Research*,. 13(25): 379-398.
- Niu, W., Wang, H. and Qiu, L. 2019. A framework of trans-boundary water conflict model based on qualitative simulation of behavior. *International Conference on Management and Service Science*. 1-6.
- Noor, A. and Rahman, S. 2021. Social Impacts of a Mega-Dam Project as Perceived by Local, Resettled and Displaced Communities: A Case Study of Merowe Dam, Sudan. *Economies*. 9(4): 140.
- Peltonen, L. and Sairinen, R. 2020. Integrating impact assessment and conflict management in urban planning: experiences from Finland. *Environ Impact Asses Rev*. 30(5): 328-37.
- Putnam, L. L. and Wilson, C. E. 1982. Communicative strategies in organizational conflicts: Reliability and validity of a measurement scale. *Annals of the International Communication Association*. 6(1): 629-652.
- Robertson, J. 2021. The Common Pool Resource Heatmap: A Tool to Drive Changes in Water Law and Governance *Water*. 13(21): 3110.
- Abedi Sarvestani, A., Ezzati Sarvary, N. and Abdollahzadeh, G. H. 2021. Water Conflict and Its Management Strategies Among Users of Shared Water Wells: The Case Study of Farmers in Bahar County of Hamadan Province. *Water Resources Engineering*. 14(49): 1-12.
- Sefidgardizgarani, S., Rostami, F. and Tatar, M. 1401. Qualitative evaluation of the socio-environmental components of the Gausan dam project from the point of view of the project actors. *Journal of sustainability, development and environment*. 3(3): 67-82.

Tatar, M., Papzan, A.H. and Ahmadvand, M. 2017. Management of agricultural water conflict in Gavshan watershed: solutions based on cooperation strategy. *Scientific Journal of Agricultural Education and Extension Sciences*. 14(1): 91-11.

Thomas, K. W. 2008. Thomas-kilmann conflict mode. *TKI Profile and Interpretive Report*. 1(11).

Yu, S. and Lu, H. 2018. An integrated model of water resources optimization allocation based on projection pursuit model - Grey wolf optimization method in a transboundary river basin. *Journal of Hydrology*, 559, 156-165.